

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-306/13-M

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1
Sídlo: Dr. E. Beneše 1, 787 01 Šumperk
IČO: 00 852 295
Identifikátor: 600 148 581
Právní forma: příspěvková organizace
Zastoupená: PaedDr. Milanem Tichým, ředitelem školy
Zřizovatel: Město Šumperk, náměstí Míru 1, 787 93 Šumperk
Místo inspekční činnosti: Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1

Termín inspekční činnosti: 16. – 19. duben 2013

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, a na zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013 k termínu inspekční činnosti.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba s názvem Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1 (dále „škola“) je příspěvkovou organizací vykonávající činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Jejím statutárním orgánem je ředitel školy, jmenovaný do funkce k 1. červenci 2003. Aktuální údaje v rejstříku škol a školských zařízení o této právnické osobě byly v době inspekční činnosti v souladu se skutečností a s údaji zapsanými ve zřizovací listině.

Základní škola ve školním roce 2012/2013 vzdělává 482 žáků ve 21 třídě, cílová kapacita školy je naplněna na 74 %. Počet žáků ZŠ se v období školních let 2010/2011 – 2012/2013 mírně snižoval (496, 485, 482). V pěti odděleních školní družiny je zapsáno 136 žáků, naplněnost je 90 %.

Ve školním roce 2012/2013 probíhá výuka podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem „Jednička“, zájmové vzdělávání je realizováno podle vlastního školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání – školní družinu.

Pedagogický sbor ZŠ byl v době inspekční činnosti tvořen 34 pedagogickými pracovníky včetně ředitele školy, dvou zástupkyň ředitele školy a pěti vychovatelek ŠD, pedagogickou činnost ve škole v rámci dohody o provedení práce vykonává také trenér. Ve sledovaném období došlo v ZŠ k pozitivním změnám v oblasti materiálně-technického vybavení a ke zlepšení jejího vzhledu. Ve spolupráci se zřizovatelem byla v celém komplexu budov provedena řada rekonstrukcí a oprav (zateplení, výměna oken, vyždění prosklených koridorů, instalace klimatických jednotek do dvou tělocvičen a konvektomatů do školní jídelny, rekonstrukce větší části WC), které výrazně přispěly ke zlepšení podmínek vzdělávání. K modernizaci došlo i v oblasti informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“) a v oblasti přírodovědného vzdělávání a environmentální výchovy (dále „EVVO“). Pro získání finančních prostředků i z jiných zdrojů se škola zapojila do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách – „EU peníze školám“ a v realizaci je projekt „Jedničkou v přírodovědných předmětech“. Poskytnuté dotace přispějí k dalšímu zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT a ke zlepšení materiálního vybavení školy.

Bližší informace o škole jsou zveřejněny na jejích webových stránkách (www.1zsspk.cz).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu ke ŠVP

Vzdělávací nabídka školy vychází z aktuální upravené verze ŠVP ZV. Škola přijala na základě textové analýzy, provedené ČŠI v roce 2007, opatření k odstranění většiny nedostatků, chybějící poznámky k učebnímu plánu doplnila v průběhu inspekční činnosti. V předcházejících letech se škola profilovala sportovními třídami, v aktuálním školním roce však již samostatné sportovní třídy nemá, rozšířenou výuku tělesné výchovy (hokejová příprava) umožňuje v běžných třídách. Učební plán pro druhý stupeň má proto dvě modifikace, které spočívají v úpravě minimální časové dotace pro vzdělávání žáků bez rozšířené a s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Učební plány pro oba stupně vzdělávání korespondují s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“), stanovené hodinové dotace pro jednotlivé ročníky a předměty byly dodrženy. Disponibilní hodiny na prvním i druhém stupni jsou využity převážně na rozšíření výuky ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a příroda, Člověk a zdraví,

ale také na realizaci vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk (Německý jazyk) nebo na vytvoření časové dotace pro volitelné předměty na druhém stupni. V menším počtu jsou disponibilní hodiny rozděleny i mezi jiné vzdělávací oblasti. Škola nabízí formou nepovinných předmětů výuku Anglického jazyka, Českého jazyka se zaměřením na reedukační péči, Hru na kytaru a Zájmovou tělesnou výchovu. Vzdělávání žáků doplňují soutěže, olympiády, exkurze, plavecký a lyžařský výcvik. Prostor pro seberealizaci a rozvoj individuálních zájmů žáků umožňuje také nabídka zájmových útvarů zaměřených na sport, angličtinu, hudbu nebo ruční práce.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s učebním plánem, respektuje psychohygienické zásady. Organizace vzdělávání (počet vyučovacích hodin v jednom dni a délka přestávek mezi jednotlivými vyučovacími hodinami) je v souladu s příslušným právním předpisem.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje podle ŠVP ŠD, který je v souladu s ustanovením školského zákona. Aktivity realizované ve školní družině navazují na vzdělávací činnost základní školy a přispívají k podpoře kvality vzdělávání.

Škola má ve školním vzdělávacím programu nastavená pravidla a postupy pro zabezpečení výuky všech kategorií žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Ve školním roce 2012/2013 eviduje celkem 39 žáků se SVP, individuální vzdělávací plán (dále „IVP“), byl na základě žádosti zákonných zástupců vytvořen 28 žákům s diagnózou specifické vývojové poruchy učení (SVPU), a to dyslexie, dysgrafie, dysortografie, nebo poruchy chování či narušený vývoj v komunikační oblasti. Zbývajících 11 žáků se SVP je ve výuce zohledňováno zejména formou individuální dopomoci nebo zohledňováním při klasifikaci. IVP mají odpovídající strukturu a jejich obsah zpravidla koresponduje se závěry aktuálně platných doporučení školských poradenských zařízení. Informovanost vyučujících i rodičů je zabezpečena. Specifický přístup k žákům se SVP je uplatňován různými formami zohledňování. Z podpůrných opatření je to kromě metod a forem práce také závěrečné hodnocení na vysvědčení, případně prodloužení základního vzdělávání. Další aktivitou školy je zavedení logopedického kroužku, který vede speciální pedagožka - logopedická asistentka s dlouholetou praxí, což směřuje k dlouhodobé individuální podpoře a průběžnému vyrovnání vstupního znevýhodnění.

Po prostudování dokumentace a následné hospitaci v nepovinném předmětu Český jazyk - reedukace, však bylo zjištěno, že toto podpůrné opatření není zaměřeno na rozvoj oslabených funkcí a na kompenzaci obtíží, které z nich vyplývají. V tomto případě ČŠI nesouhlasí s tvrzením školského poradenského zařízení o efektivním přístupu k žákům se SVP, neboť současné nastavení reedukační péče není efektivní. Příležitostí pro školu je nové nastavení reedukace s žákem individuálně, ve dvojici nebo ve skupině žáků. Podle toho se pak bude lišit i obsah nápravné péče. I přes toto zjištění je, na základě sledované výuky a předložené dokumentace, péče o žáky se SVP hodnocena jako funkční.

Strategie na podporu úspěšnosti žáků je založena na individuálním přístupu, informační, poradenské a metodické pomoci, kterou poskytuje rodičům a žákům výchovná poradkyně a školní metodičky prevence spolu s ostatními vyučujícími individuálně nebo při pravidelných konzultacích. Činnost výchovné poradkyně je vhodně zaměřena především na profesní poradenství, péči o žáky se SVP, prevenci, řešení a přijímání opatření při výchovných i vzdělávacích problémech žáků. Ve sledovaném období byly rovněž systematicky a promyšleně realizovány aktivity v oblasti prevence rizikového chování žáků. Cíle a strategie byly formulovány v minimálním preventivním programu (dále „MPP“), který je systematicky vyhodnocován a je prováděn rozbor úspěšnosti realizovaných činností. Prioritou aktuálně platného MPP jsou zejména jednorázové i dlouhodobé školní a mimoškolní aktivity podporující smysluplné využívání volného času žáků (např. sportovní, dopravní, ekologické, výtvarné, pěvecké a recitační soutěže,

odborně zaměřené olympiády, exkurze, výstavy, koncerty, nabídka zájmových kroužků), dále také zařazení tematických celků v rámci výuky povinných předmětů i volitelného předmětu Etická výchova, pořádání besed a přednášek. Žáci navštěvují Ekoprogramy, účastní se Dne Země a různých tvořivých dílen. Ve škole je ustaven žákovský školní parlament, který s vedením školy řeší aktuální otázky a chod školy zpestřuje pořádáním zajímavých akcí pro žáky i pedagogy. Své názory mohou žáci vyjadřovat také anonymně prostřednictvím schránky důvěry. Se vzniklými podněty školní metodičky prevence pracují a řeší je. Projevy rizikového chování žáků jsou ve škole spíše ojedinělé, pokud se vyskytnou, jsou konzultovány a řešeny ve spolupráci s výchovnou poradkyní, vedením školy a zákonnými zástupci, v případě potřeby i s odbornými specialisty. V aktuálním školním roce bylo ve spolupráci s pracovníky školského poradenského zařízení využito sociometrické šetření zaměřené na diagnostiku klimatu třídy.

Naplnění vzdělávacích cílů a výstupů stanovených ve ŠVP ZV bylo sledováno na 1. stupni v předmětech Český jazyk, Matematika, Prvouka a Přírodověda, na 2. stupni v předmětech Český jazyk, Anglický jazyk, Dějepis, Matematika, Fyzika, Zeměpis, Přírodopis a Chemie.

Výuka na 1. stupni probíhala v klidné, pohodové a pracovní atmosféře, převažovala frontální činnost kombinovaná se skupinovou výukou i samostatnou prací. Aktivní spolupráci žáků s vyučujícími, podporou schopností se rozhodovat, vzájemně spolupracovat, komunikovat mezi sebou a zároveň samostatně pracovat i řešit zadané úkoly, byl podporován rozvoj klíčových kompetencí. Organizace výukových činností vycházela z obsahu probíraného učiva, vyučovací hodiny byly po metodické stránce dobře připravené. Většina vyučujících účinnou motivací, vhodně volenými metodami a formami práce, činnostním pojetím výuky, prací s chybou, využitím mezipředmětových vztahů, doplněním učiva řadou zajímavostí, obrázky, vytvářela prostor pro rozvoj kompetencí komunikativních, pracovních, sociálních a kompetencí kučení a k řešení problémů. Na příkladné úrovni byly vedeny hodiny českého jazyka v 1. a 2. třídě, při které učitelky promyšleně střídaly činnosti, využívaly didaktické a kompenzační pomůcky, uplatňovaly adekvátní vyrovnávací opatření, zařazovaly pohybové a hudební aktivity, posilovaly pozitivní formy jednání a prosociální chování v rámci kolektivu třídy; ke sledování pokroků žáků využívají žákovská portfolia. Ve třídách panovala příjemná pracovní atmosféra, nechyběla pozitivní motivace žáků formou průběžného kladného hodnocení práce, žáci byli podporováni v rozvoji čtenářské gramotnosti, pracovali s encyklopediemi a knihami, měli na výběr z několika činností.

Zhlédnuté hodiny matematiky a přírodovědných předmětů na 2. stupni měly převážně tradiční strukturu s převládající frontální výukou, v menší míře byly zařazeny kooperativní činnosti a další, zejména dovednostně praktické metody, diskuse, které udržovaly pozornost žáků a motivovaly je k další práci. Na problémových příkladech a úlohách z praxe byli žáci vedeni k uplatňování logického myšlení, zobecňování dříve získaných znalostí, resp. využívání analogie. Dle situace byly v hodinách matematiky vhodně zařazeny úlohy k aplikaci finanční gramotnosti. Nové učivo bylo probíráno v logických souvislostech s využitím potřebného názoru. Pracovní tempo umožňovalo všem žákům aktivní zapojení do procesu, diferencované zadávání úloh dle obtížnosti však bylo zařazeno minimálně. U žáků 9. ročníku bylo v matematice zřetelné snížení požadovaných nároků přiměřeně vzhledem k jejich schopnostem. V části výuky bylo efektivně využito interaktivní tabule, experimentu, což přispělo k podpoře názornosti, srozumitelnosti a přehlednosti prezentovaného učiva. Rozvoj přírodovědné gramotnosti je cíleně podporován účastí žáků v soutěžích, pozitivem v této oblasti je zařazení laboratorních prací do učebních osnov fyziky.

Rovněž ve sledované výuce cizího jazyka a společenskovedních předmětů byly uplatňovány prvky frontální výuky, nechyběla ale také samostatná práce a činnosti ve dvojicích a skupinách. Důraz byl kladen zejména na aktivní přístup k získávání vědomostí, samostatné vyvozování poznatků žáky, zpracovávání referátů, pozitivem bylo zařazování problémových úkolů a otázek. Účelně byla zařazována průřezová témata a využívány mezipředmětové vztahy, učivo bylo cyklicky opakováno. Průběh sledované výuky anglického jazyka měl standardní úroveň, dílčím nedostatkem bylo nadužívání mateřského jazyka a převládající překladová metoda výuky. Rozmanitostí využívaných metod a forem práce, aktualizací učiva, zařazením zajímavostí, uplatněním prvků citové výchovy, individuálním přístupem a diferenciací práce dle schopností žáků vynikala hodina českého jazyka v 6. ročníku. Žáci se aktivně zapojovali do výuky, byli cíleně vedeni ke kultivovanému vyjadřování a vlastnímu hodnocení.

Práci s textem, vyvozováním a shrnutím učiva, přípravou referátů jsou žáci vedeni k samostatnosti, komunikativním dovednostem a k rozvoji čtenářské gramotnosti. Žákům se SVP poskytovali vyučující pomoc individuálním přístupem, kontrolou a úpravou obsahu a rozsahu učiva.

Průběžné hodnocení žáků (známkou, pochvalou) mělo motivující účinek, současně poskytovalo žákům i vyučujícím potřebnou zpětnou vazbu o zvládnutí učební látky. Dílčí nedostatky v systému hodnocení byly zjištěny v záznamech v žákovských knížkách. Informace poskytované rodičům nebyly vždy v souladu se zásadami nastavenými v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání, důsledně a v souladu s výše uvedenými pravidly nebylo také uplatňováno hodnocení žáků se SVP. Menší pozornost ze strany vyučujících byla věnována motivačnímu shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny a využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Škola má vytvořený funkční systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který umožňuje získávat potřebné informace o úspěšnosti žáků vzhledem k požadovaným výstupům v ŠVP ZV i srovnání s celorepublikovými údaji. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání obsahují požadovaná ustanovení, konkrétně a jednoznačně stanoví zásady, pravidla, principy a kritéria hodnocení a klasifikace. V průběhu inspekce byla zpravidla respektována.

K průběžnému ověřování vědomostí žáků jsou využívány standardní evaluační nástroje (zkoušení, prověrky, testy, desetiminutovky, praktické činnosti, prezentace, apod.), v matematice také tradiční čtvrtletní písemné práce. Slohové práce v českém jazyce jsou realizovány dle rozhodnutí vyučujících. Rozbory výsledků těchto prací jsou prováděny systematicky na úrovni žáků a třídy, dílčí analýza výstupů s návrhy na zlepšení však zpravidla není prováděna. K objektivizaci dosahovaných výsledků škola pravidelně využívá celostátních srovnávacích testů (různé ročníky, různé předměty), v loňském roce se zúčastnila celoplošného testování žáků 5. a 9. ročníků. V minulém období se zapojila do projektu KEA (komplexní evaluační analýza), při které jsou žáci testováni z různých předmětů v 6. ročníku (školní rok 2007/2008) a znovu v 9. ročníku (školní rok 2010/2011). Analýzou veškerých předložených testových materiálů za sledované období bylo zjištěno, že výsledky žáků a tříd mají kolísavou úroveň. Škola zpravidla dosahuje průměrných výsledků (střídavě mírně podprůměrné i nadprůměrné), srovnatelných s ostatními školami stejného typu s tím, že studijní potenciál žáků je využíván optimálně a výsledky většinou odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů. Nejhorších výsledků dosahují žáci většinou v matematice. Průběžné i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou předmětem jednání metodických orgánů i pedagogické rady, z jednání však vždy nevyplývají konkrétní kroky a následná opatření k eliminaci problémů a nedostatků. Škola průběžně nabízí a poskytuje potřebnou péči pro žáky s riziky neúspěchu (možnost doučování, konzultace, spolupráce s rodiči, školským poradenským zařízením, apod.). Ze statistických

přehledů vyplývá, že i přes tyto aktivity má řada žáků značné problémy se zvládnutím základního učiva a výstupů daných ŠVP ZV. Na konci školního roku 2011/2012 neprospělo 14 žáků a většinou konali opravné zkoušky. V 1. pololetí školního roku 2012/2013 neprospělo 6 žáků, 5 žáků bylo z různých důvodů nehodnoceno a zejména na 2. stupni mělo velké množství žáků (33) dvě a více dostatečné. Dle sdělení vyučujících klesá zájem o jakoukoliv formu doučování, minimální zájem ze strany žáků je také o přípravu k přijímacím zkouškám. Pozitivem je naopak skutečnost, že asi 56 % žáků na konci školního roku 2011/2012 a téměř 62 % v 1. pololetí aktuálního školního roku prospělo s vyznamenáním. Žáci se studijními předpoklady se systematicky zapojují do soutěží a olympiád vědomostního, uměleckého i sportovního zaměření, na kterých dosahují kvalitních výsledků a umístění na okresní, krajské nebo i celostátní úrovni. Úspěšní jsou zpravidla i žáci 5. a 7. ročníků u přijímacích zkoušek ke studiu na víceleté gymnázium. Podrobné výsledky vzdělávání a další statistické přehledy jsou pravidelně prezentovány ve výročních zprávách o činnosti nebo internetových stránkách školy.

Hodnocení předpokladů základní školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Pro všechny uchazeče o přijetí do základní školy byly vytvořeny rovné podmínky. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání, odkladu školní docházky a při přestupu žáků ve školním roce 2012/2013 postupoval ředitel školy dle příslušných ustanovení školského zákona. O zápisu do 1. ročníku byli rodiče informováni včas a způsobem v místě obvyklým. K plynulému přechodu dětí z mateřské školy (dále „MŠ“) do základního vzdělávání škola přispívá spoluprací s nedalekou MŠ i organizováním schůzek pro rodiče budoucích žáků prvních tříd. Pravidelně jsou učitelkami 1. tříd realizovány ukázkové hodiny pro děti z MŠ, děti se zde aktivně zapojují do připravených činností, součástí spolupráce jsou rovněž vzájemné návštěvy na konci školního roku na školních zahradách. Mentalitě předškolních dětí jsou přizpůsobeny zápisy do 1. tříd, které jsou tematicky zaměřeny na pohádkový svět, s učitelkami se na jejich přípravě spolupodílí školní parlament a žáci 5. a 9. tříd provází rodiče po škole.

Ředitel školy splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Organizační struktura odpovídá velikosti a podmínkám školy. Systém řízení je promyšlený, vychází z osvědčené organizační struktury. Na řízení participují porady vedení, pedagogická rada i metodické orgány, které plní funkci poradního orgánu, současně ale poskytují vedení školy zpětnou vazbu o chodu školy. Plánování činnosti školy (dlouhodobé, krátkodobé, operativní) vychází z podrobného hodnocení a analýzy předcházejícího období, což umožňuje pružně reagovat na zjištěné skutečnosti a probíhající změny. Vnitřní informační systém, vedení pracovníků i organizování činnosti jsou plně funkční. Kontrolní mechanismy jsou celkově vhodně nastaveny a v praxi byly uplatňovány. Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu, vykazované statistické údaje odpovídaly skutečnosti. Zápisy z pedagogických rad poskytují většinou potřebné údaje, v menší míře jsou prezentována pouze konkrétní opatření k eliminaci problémů a nedostatků ve výsledcích vzdělávání (viz výše). V práci vedení školy je patrná cílevědomost, systematickosti i přiměřená náročnost. Výrazným pozitivem je mj. společné úsilí o udržení dobrého jména školy, aktivní přístup k plnění úkolů, zapojování školy do projektů, trvalá snaha o získávání mimorozpočtových prostředků, zlepšování školního klimatu, podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. V zájmu poskytování kvalitních služeb a pestřejší vzdělávací nabídky škola cíleně spolupracuje s řadou partnerů a institucí. Na velmi dobré úrovni, především v oblasti

materiálního zabezpečení, je spolupráce se zřizovatelem. Na životě školy se podílí školská rada, schvaluje a projednává zásadní dokumenty, další důležité informace jí poskytuje ředitel školy, který se pravidelně zasedání školské rady účastní. Přínosná v oblasti přírodovědného vzdělávání a EVVO je spolupráce s domem dětí a mládeže, rozvoj čtenářské gramotnosti podporují aktivity organizované v městské knihovně, v rámci prevence rizikového chování spolupracuje škola s hasiči a Policií, městským úřadem, Poradnou zdraví, o.p.s. Pontis Šumperk, Poradnou pro ženy a dívky, občanským sdružením Bezpečný Šumperk. Trvalá je spolupráce pedagogů školy s poradenskými zařízeními a orgány sociální péče. Zákonným zástupcům jsou poskytovány informace o výsledcích žáků ve výuce především prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách, na třídních schůzkách a individuálních konzultacích.

Na veřejnosti se škola prezentuje se svými aktivitami prostřednictvím internetových stránek školy, veřejnými vystoupeními (Školní akademie), školními projekty, Dny otevřených dveří, vydává školní časopis TREFA.

Velmi dobré personální podmínky školy umožňují bezproblémové plnění vzdělávacích záměrů. Převážná část výuky je vyučována učiteli s příslušnou kvalifikací pro daný stupeň vzdělávání, pouze tři pedagogické pracovnice nespĺňují svým vzděláním podmínky odborné kvalifikace stanovené právním předpisem, dvě z nich si v současné době požadované vzdělání doplňují studiem na vysoké škole. Jedna vyučující má praxi do tří let, jako začínající učitelce je jí poskytována metodická pomoc nejen ze strany uvádějící učitelky, ale i od ostatních členů pedagogického sboru. Kvalifikované jsou obě metodičky prevence sociálně patologických jevů, výchovná poradkyně, obě koordinátorky ŠVP a koordinátor ICT. Vedení školy se v rámci vlastní personální politiky podařilo vytvořit spolupracující a kreativní pedagogický sbor a nastavit vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). DVPP je cíleně zaměřeno na aktualizaci a inovaci dosavadních odborných znalostí a dovedností v souladu s potřebami výuky a ŠVP. Při výběru vzdělávacích akcí jsou zohledňovány nejen potřeby a finanční možnosti školy, ale i individuální zájmy pedagogů. Učitelé se ve sledovaném období účastnili zejména akcí zaměřených na podporu realizace ŠVP ZV a funkčních gramotností, na využívání ICT, výuku anglického jazyka, uplatňování různých učebních stylů, speciální pedagogiku, řešení problematiky vzdělávání žáků se SVP, prevenci rizikového chování, apod.

Škola má k realizaci vzdělávacích záměrů příznivé prostorové a materiálně technické zázemí. Vzdělávání probíhá v prostorách tvořených komplexem tří budov vzájemně propojených (budova Žerotínova, E. Beneše a tzv. hospodářská budova). K dispozici je dostatek kmenových učeben, škola využívá odborné učebny (pro fyziku, přírodopis, chemii, výtvarnou výchovu, anglický jazyk, školní knihovnu, dílny, počítačové učebny, učebny pro výuku cizích jazyků) a další specializované učebny. Dvě počítačové učebny jsou dostatečně vybaveny výpočetní technikou a softwarem umožňující jejich efektivní využívání. Výrazně se zkvalitnilo vybavení prezentační technikou (interaktivní tabule, dataprojektory) umožňující širší využití digitálních učebních materiálů. Internet je přístupný prakticky ve všech učebnách. Škola má vhodné podmínky k rozvoji sportovních a pohybových aktivit. V areálu školy jsou dvě velké a jedna malá tělocvična, naopak plně vyhovující školní hřiště chybí. Na standardní úrovni je vybavení učebnicemi, učebními pomůckami a běžnou didaktickou technikou, postupná obměna probíhala v minulých letech pomaleji v důsledku omezených finančních možností v této oblasti. Příznivé podmínky má ke své činnosti také školní družina. Škola je vybavena vhodným žákovským nábytkem zohledňujícím rozdílnou tělesnou výšku žáků, průběžně probíhá jeho obměna. Všechny výukové prostory byly v termínu inspekční činnosti upravené a vynikaly vkusnou

a pro výuku podnětnou výzdobou. Vedení školy koncepčně plánuje úpravy a rekonstrukce školní budovy, aktuálně je v realizaci projekt zaměřený na modernizaci prostor a vybavení pro výuku přírodovědných předmětů.

Škola vytváří předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (dále „BOZ“). Strategie BOZ vychází z vyhledávání a analýzy možných rizik a z opatření k jejich eliminaci. Podmínky zajištění BOZ jsou definovány ve vnitřních dokumentech a směrnících školy, na jejichž základě škola plní své povinnosti v oblasti poskytování nezbytných informací žákům k zajištění jejich bezpečnosti a ochrany zdraví, vykonává náležitý dohled nad žáky, přijímá opatření k řešení mimořádných událostí a zajišťuje poskytování první pomoci. Při fyzické kontrole částí interiéru školy byly zjištěny dílčí nedostatky, povrch podlah v učebnách a na chodbách v budově „Žerotínova“ nebyl rovný (odlepená podlahová krytina PVC, která je již stářím značně poškozená a opotřebovaná), což je v rozporu na požadavky bezpečného pracovního prostředí. Uvedený rizikový stav podlah již vedení školy vyhodnotilo v průběhu měsíce listopadu 2012. Dne 19. listopadu 2012 byl zpracován přehled finančních požadavků pro zřizovatele na rok 2013, v němž jsou zahrnuty i požadavky na finanční prostředky na opravu podlahových krytin. Tento požadavek byl předán zřizovateli školy.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení vzdělávacích záměrů byly hodnoceny na základě ekonomických ukazatelů roku 2012. Škola v tomto období hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, z rozpočtu zřizovatele, s prostředky z evropského strukturálního fondu, s prostředky z výnosů z vlastní činnosti (úplata za školní družinu a příjem za stravné) a z vlastních finančních fondů (fond reprodukce investičního majetku, rezervní fond a fond odměn). Dalším důležitým mimorozpočtovým zdrojem je i provozování doplňkové činnosti (stravování cizích strávníků, příprava svačín pro žáky školy, pronájem tělocvičen), její kladný výsledek hospodaření pokrývá ztrátu v hlavní činnosti.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu tvořily podstatnou část disponibilních prostředků školy a pokrývaly především mzdové náklady spolu se zákonnými odvody. Umožnily zajistit činnost školy především v personální oblasti, průběžně byly využívány i v rámci čerpání ostatních neinvestičních výdajů k nákupu učebnic, učebních pomůcek, školních potřeb, materiálu pro výuku, k úhradě výdajů na DVPP, na cestovné a výdaje v oblasti ICT, apod.). Příspěvek zřizovatele pokrýval zejména provozní výdaje (energie, opravy a údržba vodoinstalace, hygienického zařízení, osvětlení, elektroinstalace, oprava dveří, obložení ve třídách, servis programového vybavení aj.), umožnil dále nákup drobného nábytku do tříd, učebních pomůcek, počítačů, školních potřeb, pokrýval výdaje na plavecký výcvik a na zpracování mezd aj. Investiční zdroje z fondu reprodukce investičního majetku škola použila na opravu části sociálního zařízení školy, jejíž dokončení je dle finančních možností plánováno v letošním roce.

Škole se podařilo získat finanční podporu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, jehož cílem je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole. Škola jej realizuje od 1. září 2011 formou vlastního projektu s názvem „Jedničkou v komunikaci“. Projekt významným způsobem napomohl především k materiálnímu vybavení školy, vybudována byla jazyková a počítačová učebna a pořízen byl víceúčelový server. V několika třídách 1. stupně byly instalovány kompletní interaktivní tabule s pojezdem a s keramickými křídly (ozvučení, nové PC). V rámci projektu bylo realizováno i vzdělávání pedagogických pracovníků, získané informace byly využity při zhotovení digitálních učebních materiálů do jednotlivých předmětů. Ve sledovaném roce byla z projektu posílena i oblast mzdová.

Čerpání finančních prostředků probíhá plánovitě podle stanovených priorit a potřeb školy, výdajové položky jsou průběžně sledovány a statisticky vyhodnocovány v povinných

dokumentech (Výroční zpráva o činnosti školy, statistické přehledy, vyúčtování apod.) Finanční předpoklady umožňují rozvíjet činnost školy a realizovat záměry dané ŠVP.

Závěry

Činnost školy probíhá v souladu s jejím zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. ZŠ poskytuje vzdělávání v souladu s obecnými zásadami a cíli základního vzdělávání danými školským zákonem a respektuje zásadu rovného přístupu žáků ke vzdělávání. Poradenské služby jsou zajišťovány na požadované úrovni.

Aplikace podpůrných a vyrovnávacích opatření u žáků se ŠVP vykazovala velmi dobrou úroveň. V reedukaci žáků se specifickými poruchami učení je však nutno nastavit efektivní přístup a při hodnocení žáků se ŠVP důsledně dodržovat zásady stanovené v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Nastavený způsob řízení subjektu je celkově funkční, organizační struktura je vytvořena vzhledem k podmínkám a velikosti školy optimálně. Pozitivem řídicí práce ředitele školy je snaha o trvalé zlepšování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, spolupráce s partnery školy a projektová činnost.

Vzdělávání žáků se uskutečňuje podle ŠVP ZV, jehož aktuální verze koresponduje s RVP ZV. Učební plán je dodržen, disponibilní časová dotace je účelně využita k posílení výuky povinných předmětů a k realizaci volitelných předmětů. Organizace vzdělávání odpovídá podmínkám školy a respektuje právní předpisy. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje podle ŠVP školní družiny, který je zpracován v souladu se školským zákonem.

Sledovaná výuka měla dobrou až velmi dobrou úroveň. Vyznačovala se střídáním tradičních výukových postupů a aktivizujících metod práce, potřebnou názorností a účinnou motivací, což žákům umožňovalo získávat a osvojovat si potřebné znalosti a rozvíjet klíčové kompetence. Příznivé pracovní klima, korektní vztahy mezi učiteli a žáky pozitivně ovlivňovaly průběh výuky. Aktuální znalosti žáků prokazované v průběhu sledované výuky většinou korespondovaly s požadovanými výstupy danými ŠVP. Průběžné hodnocení žáků mělo motivační a zpětnovazební charakter, v menší míře bylo v rámci hodnocení využíváno vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků a závěrečného shrnutí vyučovací hodiny.

Škola průběžně sleduje, zjišťuje a vyhodnocuje úroveň výsledků vzdělávání vlastními i komerčně používanými evaluačními nástroji, které umožňují širší srovnání na celostátní úrovni. Dosahované výsledky jsou celkově srovnatelné s výsledky žáků škol obdobného typu. Žáci se pravidelně zúčastňují olympiád a soutěží všestranného zaměření, ve kterých dosahují velmi dobrých výsledků až na republikové úrovni. Škola vytváří vhodné podmínky pro žáky s riziky neúspěchu, přesto řada z nich, zejména na 2. stupni, má značné problémy se zvládnutím základního učiva. Souhrnné hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou podrobně prezentovány ve výročních zprávách o činnosti školy a na školních webových stránkách.

Velmi dobré prostorové podmínky a standardní materiálně-technické zázemí školy umožňují plnit deklarované vzdělávací cíle. Koncepčně jsou plánovány úpravy

a rekonstrukce s cílem zkvalitnit podmínky vzdělávání, příkladem je modernizace prostor a zařízení k výuce přírodovědných předmětů.

Stávající personální podmínky umožňují realizaci ŠVP. Vedení školy podporuje DVPP, které je cíleně zaměřeno na aktualizaci a inovaci dosavadních odborných znalostí a dovedností vyučujících v souladu s potřebami výuky a realizovaného vzdělávacího programu.

Škola vytváří vhodné podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování žáků a pro zajištění jejich bezpečnosti a ochrany zdraví. Pozitivně je v tomto směru hodnoceno zapojení žáků do školních a mimoškolních aktivit a realizace školních projektů na podporu vzdělávání a rozvoje osobnosti žáků.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina základní školy upravená na základě usnesení zastupitelstva města Šumperka, ze dne 21. června 2001 s platností od 1. července 2001 (včetně Dodatku č. 1-4)
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 12 915/2010-21, ze dne 26. května 2010 s účinností od 1. září 2010 (nejvyšší povolený počet žáků ve škole)
3. Rozhodnutí KÚ Olomouckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KUOK 80313/2012, ze dne 19. září 2012 s účinností od 20. září 2012 (nejvyšší počet žáků ve školském zařízení)
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 28. března 2013
5. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Šumperk, Dr. E. Beneše 1, ze dne 26. června 2003, s účinností od 1. července 2003
6. Osvědčení ředitele školy o absolvování programu celoživotního vzdělávání, ze dne 3. června 2009 (Univerzita Palackého Olomouc)
7. Potvrzení k výkonu a činnosti ředitele Základní školy Šumperk, Dr. E. Beneše 1 – pracovní poměr na dobu 6 let, ze dne 10. května 2012 (Město Šumperk)
8. Školní řád včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, ze dne 27. srpna 2012
9. Inspekční zpráva České školní inspekce, čj.: ČŠI-3/08-13, ze dne 16. ledna 2008
10. Výkazy o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. září 2010, 30. září 2011 a 30. září 2012
11. Výkazy o základní škole (S 3-01, M 3) podle stavu k 30. září 2010, 30. září 2011 a 30. září 2012
12. Výkaz o školní družině – školním klubu (Z 2-01) podle stavu k 31. říjnu 2010, 31. říjnu 2011 a 31. říjnu 2012
13. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Jednička“, s platností od 1. září 2007
14. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družinu, platnost od 1. září 2009
15. Výroční zprávy o činnosti školy, školní rok 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012
16. Záписy z pedagogických rad a pracovních porad ve školním roce 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013 ke dni inspekce
17. Strategický plán rozvoje školy na léta 2008 – 2013
18. Plán práce na školní rok 2011/2012 a 2012/2013, ze dne 25. srpna 2011, 28. srpna 2012 (včetně Příloh)

19. Měsíční plány práce – školní rok 2011/2012 a 2012/2013
20. Plán DVPP na školní rok 2012/2013, ze dne 27. srpna 2012
21. Plán kontrolní činnosti (ředitel školy, zástupkyně ředitele školy)
22. Hospitační protokoly ředitele školy a zástupkyň ředitele školy ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013, ke dni inspekce
23. Přehled hospitací za školní rok 2012/2013 - tabulka
24. Hodnocení kontrolní a hospitační činnosti za školní rok 2011/2012 (1. a 2. stupeň)
25. Hodnocení pedagogické činnosti za I. a II. pololetí školního roku 2011/2012
26. Hodnocení práce metodického sdružení za I. a II. pololetí školního roku 2011/2012
27. Plány práce a zápisy z jednání metodických orgánů – školní rok 2011/2012, 2012/2013 ke dni inspekce (Metodické sdružení, předmětové komise Informační a komunikační technologie, Matematika a její aplikace, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce)
28. Rozhodnutí o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání včetně podkladů (žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání) čj.: j. 5/2/2013, 6/2 2013, 7/2 2013, 8/2 2013, 9/2 2013, 10/2 2013, 11/2 2013, 13/2 2013, 14/2 2013, 15/2 2013, 16/2 2013, 17/2 2013, 18/2 2013, 19/2 2013, 20/2 2013, 21/2 2013, 22/2 2013, 23/2 2013, 24/2 2013, 25/2 2013 – 51/2/2013, 53/2/2013, 55/2 2013 – 59/2/2013
29. Odklad povinné školní docházky – rozhodnutí čj.: 52/2/2013, 61/2 2013, 62/2 2013
30. Žádost o odklad povinné školní docházky včetně příloh (doporučující posouzení příslušného školského poradenského zařízení nebo odborného lékaře), lékařská zpráva žádost o vyřízení odkladu nástupu povinné školní docházky o jeden rok čj.: 52/1 2013 - pro školní rok 2012/2013
31. Rozhodnutí o přestupu žáka čj.: 2/2 2013, 68/2 2013, 69/2/2013
32. Rozhodnutí o nepřijetí k základnímu vzdělávání čj.: 54/1 2013
33. Minimální preventivní program – školní rok 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
34. Stálé úkoly výchovné poradkyně a časový plán výchovné poradkyně - 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
35. Seznam integrovaných žáků a jejich rozdělení do tříd ve školním roce 2012/2013
36. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2012/2013
37. Individuální vzdělávací plány žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2012/2013
38. Spisy: Opravné zkoušky, komisionální přezkoušení – školní rok 2010/2011, 2011/2012
39. Složky: Výsledky komerčního testování – školní rok 2007/2008 – 2011/2012
40. Čtvrtletní písemné práce z matematiky, 2. stupeň (namátkový výběr) – školní rok 2012/2013
41. Zápisy z jednání metodických orgánů – školní rok 2011/2012, 2012/2013
42. Hodnocení výchovně vzdělávací práce 1. a 2. pololetí (zprávy třídních učitelů pro jednání pedagogické rady) – školní rok 2012/2013
43. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2010/2011 a 2011/2012
44. Přehled prospěchu školy (statistické údaje a přehledy) – 1. a 2. pololetí školního roku 2011/2012, 1. pololetí školního roku 2012/2013
45. Přehled prospěchu jednotlivých tříd (statistické údaje a přehledy) – 1. a 2. pololetí školního roku 2011/2012, 1. pololetí školního roku 2012/2013
46. Rozvrh hodin (tříd, učitelů) – školní rok 2012/2013
47. Personální dokumentace (doklady o dosaženém vzdělání, osvědčení o účasti DVPP)
48. Úvazky vyučujících – školní rok 2012/2013
49. Zápisy z jednání školské rady – školní rok 2011/2012

50. Rozvrhy hodin podle tříd a vyučujících – školní rok 2012/2013
51. Třídní knihy, školní rok 2012/2013, namátkový výběr
52. Žákovské knížky (třídy VI., VIII., IX.), školní rok 2012/2013, namátkový výběr
53. Žákovské sešity (Přírodopis - VII. A, Zeměpis -VII. B, Přírodopis - VIII. A, Chemie - VIII. B), školní rok 2012/2013, namátkový výběr
54. Osnova poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví (bez čj. a data zpracování)
55. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, osnovy poučení, ze dne 1. ledna 2009
56. Hodnocení rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců - leden 2007
57. Vybrané statě vztahující se k bezpečnosti práce na škole rok 2008
58. Vnitřní předpis pro poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví č. 9/2005
59. Kniha úrazů vedená od 2. května 2010
60. Záznam o úrazu č. 22/2012/2013
61. Vnitřní předpis pro poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví č. 9/2005
62. Provozní řády (učebny informatiky, tělocvičny a šatny, hudební výchovy, anglického jazyka, jazyka německého, fyziky, dílny, cvičné kuchyňky)
63. Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1, Šumperk – rozpis investičních akcí hrazených z odboru strategického rozvoje, ÚP a investic – (požadavek na zřizovatele), ze dne 19. listopadu 2012
64. Organizační řád školy, ze dne 15. října 2012, účinnost od 1. listopadu 2012
65. Provozní řád školy, ze dne 24. ledna 2013
66. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 31. srpna 2012
67. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 24. ledna 2013
68. Složka – Zápisy z jednání školské rady, vedené od 7. března 2011
69. Žákovské knížky, sešity a pracovní sešity (namátkový výběr) žáků hospitovaných tříd
70. Žákovské sešity (Přírodopis - VII. A, Zeměpis -VII. B, Přírodopis - VIII. A, Chemie - VIII. B), školní rok 2012/2013, namátkový výběr
71. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu a rozpočtu Krajského úřadu OK za rok 2012 Část A. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu a rozpočtu Krajského úřadu OK s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, ze dne 11. ledna. 2013
72. Finanční vypořádání dotací poskytnutým krajům nebo hlavnímu městu Praze Část B Finanční vypořádání dotací poskytnutých na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů - příloha č. 1b, ze dne 11. ledna. 2013
73. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy - Rozpočet přímých nákladů na rok 2012 - úprava k 4. prosinci. 2012 pro školy a školská zařízení Olomouckého kraje zřizovaná obcemi - účelový znak UZ 33 353, ze dne 11. prosince 2012
74. Návrh příspěvku od zřizovatele na rok 2012, ze dne 2. listopadu 2011
75. Návrh příspěvku od zřizovatele na rok 2012 - změna v rozpočtu, ze dne 16. listopadu 2012
76. Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. 4239/21/7.1.4/2011 pro oblast podpory 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách, prioritní osy Počáteční vzdělávání, Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, ze dne 21. července 2011
77. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. prosinci 2012 včetně Přílohy, ze dne 9. dubna 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Olomouci dne 10. května 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Anna Prstková, školní inspektorka

Anna Prstková v. r.

Mgr. Zonna Bařínková, školní inspektorka

Zonna Bařínková v. r.

RNDr. Josef Husárek, Ph.D., školní inspektor

Josef Husárek v. r.

Mgr. Vít Široký, školní inspektor

Vít Široký v. r.

Bc. Anna Kouřilová, kontrolní pracovnice

Anna Kouřilová v. r.

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Renata Skutková v. r.

PaedDr. Rudolfa Kukulová, prizvaná osoba

Rudolfa Kukulová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Šumperku dne 17. 5. 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Milan Tichý, ředitel školy

Milan Tichý v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.